

Beleidskompasformulier voor internetconsultatie

Titel:

Regeling actieve openbaarmaking Woo
Tijdelijke regeling uitzonderen bestuursorganen van de actieve openbaarmakingsplicht Woo

∞ Wie zijn belanghebbenden en waarom?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- Wie zijn direct of indirect belanghebbenden bij het betreffende vraagstuk?

Deze regeling betreft een verduidelijking van de Woo voor wat betreft wát er openbaar gemaakt moet worden onder elke verplichte informatiecategorie en op welke wijze dat dient te gebeuren. Deze regels maken de Woo op deze punten duidelijker en beogen daarmee bij te dragen aan een betere uitvoerbaarheid.

Direct belanghebbenden zijn bestuursorganen (organisaties die actieve openbaarmaking op grond van de Woo moeten uitvoeren). Meer specifiek, de medewerkers van bestuursorganen die

- a. de verplichte actieve openbaarmaking voorbereiden in de organisatie en
- b. de verplichte actieve openbaarmaking van de documenten die vallen onder een informatiecategorie, uitvoeren in de praktijk.

Indirect belanghebbenden zijn eindgebruikers van de actief openbaar gemaakte informatie, zoals journalisten, onderzoekers en burgers. De verduidelijking van de Woo beoogt de openbaar gemaakte informatie meer gestandaardiseerd en beter vindbaar aan te bieden aan eindgebruikers, bijvoorbeeld door bestuursorganen te verplichten een specifieke set van minimale bereikbaarheidsgegevens van de Woo-contactpersoon direct in het Register van Overheidsorganisaties openbaar te maken en niet via een link naar de eigen website.

- Wie beschikken er over relevante kennis over en ervaring met het vraagstuk?

Medewerkers van bestuursorganen die in hun werkpraktijk te maken hebben met de betreffende informatiecategorie. In het geval van de categorieën in de eerste tranche van deze regeling zijn dit bijvoorbeeld verantwoordelijken voor/medewerkers communicatie of klantcontact.

- Op welke wijze zijn belanghebbenden tot nu toe in de verschillende fasen van het beleidstraject betrokken?

Om de informatiecategorieën Organisatie en werkwijze nader te concretiseren is een werkgroep samengesteld met deelnemers uit verschillende bestuurslagen (gemeenten en Rijksoverheid). Een concept van de [uitwerking](#) en bijbehorende [handreiking](#) is voorgelegd aan een bredere groep bestuursorganen in een informele consultatieronde via het online platform KIA (Kennisnetwerk Informatie en Archief). De feedback uit deze ronde is op KIA teruggekoppeld en verwerkt in de uiteindelijke 'werkdefinities' van de twee informatiecategorieën. Deze zijn vastgesteld in de interbestuurlijke stuurgroep Implementatie Actieve Openbaarmaking. De werkdefinities – met daarin de concretisering die bedoeld is om in deze regeling op te nemen en aanvullende praktische informatie over de categorieën – zijn voor alle bestuursorganen beschikbaar via de website [open-overheid.nl](#). BZK organiseert digitale inloopspreekuren voor vragen van bestuursorganen over de werkdefinitie. Naar aanleiding van de vragen en de informele consultatie is de werkdefinitie nog op detailpunten aangepast.

De eerste tranche van deze regeling omvat vijf informatiecategorieën, waarvan er drie al openbaar gemaakt worden. Het stellen van nadere regels bij de categorieën 'Organisatie en werkwijze' en 'Bereikbaarheidsgegevens' verduidelijkt hoe deze op uniforme wijze openbaar worden gemaakt.

1. Wat is het probleem?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat is het probleem?

De Woo verplicht bestuursorganen om 17 categorieën van informatie actief openbaar te maken. Bij bestuursorganen leven vragen over wat zij precies openbaar moeten maken en de wijze waarop.

- b) Wat zijn de oorzaken van het probleem?

Dit is voorzien in bij het opstellen van de Woo. Artikel 3.3, negende lid, en artikel 3.3a, zesde lid, van de Woo geven expliciet de mogelijkheid om de informatiecategorieën met nadere regels te stellen over de wijze waarop deze actief openbaar worden gemaakt.

- c) Wat is de omvang van het probleem?

Het betreft alle bestuursorganen. Voor deze tranche is de hoeveelheid informatie die het betreft nog gering (bereikbaarheidsgegevens, informatie over organisatie en werkwijze). Voor de volgende tranches van deze regeling gaat het om veel meer informatie.

- d) Wat is het huidige beleid en wat heeft de evaluatie opgeleverd?

De Woo is op 1 mei 2022 in werking getreden, met uitzondering van artikel 3.3, eerste en tweede lid. Op dit moment is enkel de inspanningsverplichting om informatie actief openbaar te maken (artikel 3.1) in werking getreden. Een evaluatie van de Woo is pas voorzien uiterlijk mei 2027.

- e) Wat gebeurt er als de overheid niets doet (Nuloptie)? Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Zonder nadere regeling zullen bestuursorganen zelf keuzes moeten maken voor wat betreft de concrete invulling van elke informatiecategorie en hoe en waar zij de informatie op digitale infrastructuur van artikel 3.3b Woo actief openbaar moeten maken. Dit is inefficiënt (opnieuw het wiel uitvinden) en zal leiden tot grote interpretatieverschillen tussen bestuursorganen in de actief openbaar gemaakte informatie. Ook zal het leiden tot frustratie van bestuursorganen wanneer een verplichting opgelegd wordt waarbij niet duidelijk is wat precies van hen verwacht wordt. Zonder tijdelijke regeling, worden b-organen niet tijdelijk uitgezonderd van de verplichte actieve openbaarmaking. Veel b-organen hebben echter op dit moment nog geen mogelijkheid om aan te sluiten op de digitale infrastructuur. Zonder tijdelijke uitzondering voor b-organen zouden zij voor een verplichting worden gesteld die praktisch niet uitvoerbaar is.

2. Wat is het beoogde doel?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat zijn de beleidsdoelen?

Het hogere doel: een meer transparante overheid door meer informatie uit eigen beweging openbaar te maken, ter behoeve van een democratische rechtsstaat.

De meer directe doelstelling: artikel 3.3 van de Woo verplicht bestuursorganen om ten minste die informatie actief openbaar te maken die volgens de initiatiefnemers van de wet het meest relevant is voor de samenleving. De ministeriële regeling bij dit artikel concretiseert om welke informatie dit precies gaat en hoe deze vindbaar gemaakt moet worden voor eindgebruikers. Daarmee moet de regeling bijdragen aan een betere uitvoerbaarheid en daardoor een betere realisatie (behalen van het doel) van de Woo: vanaf het moment dat de verplichting in werking treedt, maken de bestuursorganen hun informatie openbaar op een uniforme en overzichtelijke manier. Deze informatie is centraal doorzoekbaar. Voor de informatiecategorieën in de eerste tranche betreft het Wetten en algemeen verbindende voorschriften, Overige besluiten van algemene strekking, Vergaderstukken Staten-Generaal, Organisatie en werkwijze en Bereikbaarheidsgegevens.

- b) Aan welke [duurzame ontwikkelingsdoelen \(sustainable development goals, SDG's\)](#) en [brede welvaartsuitkomsten](#) dragen de doelen bij?

SDG 16: Vrede, recht en sterke publieke diensten en in het bijzonder SDG 16.6 (Doeltreffende, verantwoordelijke en transparante instellingen ontwikkelen op alle niveaus). Dit sluit aan bij thema 8 van de brede welvaartsuitkomsten: Sociaal kapitaal (capabele en verantwoorde instituties).

3. Wat zijn opties om het doel te realiseren?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat zijn kansrijke aangrijpingspunten om het doel te realiseren?

De Woo geeft expliciet de mogelijkheid om met een ministeriële regeling op grond van art. 3.3, negende lid, en artikel 3.3a, zesde lid, nadere regels te stellen over de wijze waarop de informatiecategorieën actief openbaar worden gemaakt.

Drie van de informatiecategorieën in tranche 1 worden al openbaar gemaakt via een kanaal bij de beheerorganisatie.

Het Register van Overheidsorganisaties, beheerd door de beheerorganisatie (Logius/KOOP), bevat al veel van de informatie die valt onder Organisatie en werkwijze en Bereikbaarheidsgegevens, voor een deel van de bestuursorganen.

Er is een digitale infrastructuur voor het openbaar maken van de 17 Woo-informatiecategorieën.

De Woo geeft de mogelijkheid in artikel 10.2 om bestuursorganen tijdelijk uit te zonderen van de verplichte actieve openbaarmaking.

- b) Wat zijn, gegeven de aangrijpingspunten, kansrijke beleidsopties?

Gebruik maken van bestaande kanalen en Registers voor de informatie die valt onder de eerste tranche.

- c) Wat is de [beleidstheorie \(doelenboom\)](#) per kansrijke beleidsoptie?

Het verschaffen van duidelijkheid aan bestuursorganen over de wijze waarop de informatie actief openbaar moet worden gemaakt.

4. Wat zijn de gevolgen van de opties?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat zijn de verwachte gevolgen per beleidsoptie?

Informatie wordt op een uniforme en overzichtelijke manier openbaar gemaakt en is op één centrale plek vindbaar en doorzoekbaar voor de eindgebruiker. Omdat bestuursorganen reeds gebruik maken van het ROO, lijkt dit goed uitvoerbaar.

- b) Welke [verplichte toetsen](#) zijn van toepassing en wat zijn daarvan de uitkomsten (voor zover bekend)?

In de uitvoeringstoetsen over actieve openbaarmaking bij de Wijzigingswet Woo (2019) zijn de effecten van artikel 3.3 Woo onderzocht. In deze toetsen is echter niet nader op deze categorieën ingegaan. Het betreft een zeer kleine hoeveelheid informatie en een geringe impact op organisaties.

Verder wordt gekozen om alle b-organen uit te zonderen en de a-organen te prioriteren, ook in het kader van de uitvoerbaarheid. Van de a-organen is een goed overzicht. Voor deze organen is duidelijk wat de effecten van de regeling op de betreffende organisaties zijn.

In het [AcICT-advies van 28 november 2022](#) adviseerde het Adviescollege ICT-toetsing te starten met een minimale, snel te implementeren variant van de digitale infrastructuur voor actieve openbaarmaking op grond van de Woo. Door eenvoudig te starten, zou de actieve openbaarmakingsplicht sneller in werking kunnen treden. De minister van BZK heeft dit advies [opgevolgd](#). Het uitgangspunt van deze ministeriële regeling - starten met de informatiecategorieën die voor bestuursorganen het meest eenvoudig zijn om openbaar te maken - ligt ook in deze lijn.

Naast deze internetconsultatie wordt een toets voorzien van het Adviescollege Toetsing Regeldruk. Ook wordt geadviseerd door het Adviescollege Openbaarheid en Informatiehuishouding.

5. Wat is de voorkeursoptie?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat is het voorstel?

Het voorstel is een ministeriële regeling.

- b) Hoe houdt het voorstel rekening met:

- [doeltreffendheid](#) en [doelmatigheid](#);
- uitvoerbaarheid voor alle relevante partijen (inclusief [doenvermogen](#), [regeldruk](#) en [handhaving](#));
- brede maatschappelijke impact?

De gekozen oplossing zorgt voor een zo goed mogelijke vindbaarheid van de openbaar gemaakte informatie (directe zichtbaarheid van de bereikbaarheidsgegevens, zonder doorklikken) met relatief geringe inspanning van de bestuursorganen (deels overgenomen uit bestaand register). De uitvoerbaarheid en prioritering van a-organen is de reden dat gekozen is voor het tijdelijk uitzonderen van alle b-organen.

- c) Wat zijn de risico's en onzekerheden van dit voorstel?

De regeling lijkt goed uitvoerbaar hoewel bestuursorganen hun bereikbaarheidsgegevens nu al op de eigen site openbaar maken en deze nu dubbel in moeten vullen. Te mitigeren met duidelijke communicatie en instructie: het gaat slechts om enkele gegevens, dit kost weinig moeite. De gegevens zijn niet aan frequente verandering onderhevig.

- d) Hoe ziet de voorgenomen [monitoring en evaluatie](#) eruit?

Monitoring vindt plaats door middel van een dashboard dat weergeeft welke organisaties welke gegevens hebben ingevuld (oplevering in Q4 2024). Een evaluatie van de Woo is uiterlijk mei 2027 voorzien (artikel 8.9 van de Woo).